

חזית שלם

The Riddle of the Riddler: Shimshon the Nazir

(1) משנה מסכת נזיר פרק א משנה ב

... הריני כשמשון כבן מנחם כבעל דלילה כמי שעקר דלתות עזה כמי שנקרו פלשתים את עיניו הרי זה נזיר שמשון מה בין נזיר עולם לנזיר שמשון נזיר עולם הכביד שעריו מיקל בתער ומביא שלש בהמות ואם נטמא מביא קרבן טומאה נזיר שמשון הכביד שעריו אינו מיקל ואם נטמא אינו מביא קרבן טומאה:

(2) שופטים יג (הפטרות פ' נשא)

(ד) ועתה השמירי נא ואל-תשתי יין ושכר ואל-תאכלי כל-טמא: (ה) כי הנך הרה וילדת בן ומורה לא-יעלה על-ראשו כי-נזיר אלהים יהיה הנער מן-הבטן והוא יחל להושיע את-ישראל מיד פלשתים: (ו) ותבא האשה ותאמר לאישה לאמר איש האלהים בא אלי ומראהו כמראה מלאך האלהים נראה מאד ולא שאלתיהו אי-מוזה הוא ואת-שמו לא-הגיד לי: (ז) ויאמר לי ה' הנך הרה וילדת בן ועתה אל-תשתי יין ושכר ואל-תאכלי כל-טמא כי-נזיר אלהים יהיה הנער מן-הבטן עד-יום מותו...: (ח) ויאמר מלאך ה' אל-מנחם מכל אשר-אמרתי אל-האשה תשמר: (ט) מכל אשר-יצא מגפן היין לא תאכל ויין ושכר אל-תשת וכל-טמא אל-תאכל כל אשר-צויתיה תשמר...

(3) שופטים יד, ה-ב

(ה) וירד שמשון ואביו ואמו תמנתה ויבאו עד-כרמי תמנתה והנה כפיר אריות שאג לקראתו: (ו) ותצלח עליו רוח ה' וישפעהו בשפע הגדי ומאומה אין בידו ולא הגיד לאביו ולאמו את אשר עשה: (ז) וירד וידבר לאשה ותישר בעיני שמשון: (ח) וישב מימים לקחתה ויסר לראות את מפלת הארז והנה עדר דבורים בגינת הארז ודבש: (ט) וירדהו אל-כפיו וילך הלוך ואכל וילך אל-אביו ואל-אמו ויתן להם ויאכלו ולא-הגיד להם כי מגינת הארז רדה הדבש: (י) וירד אביהו אל-האשה ויעש שם שמשון משתה כי כן יעשו הבחורים: (יא) ויהי כראותם אותו ויקחו שלשים מרעים ויהיו אתו: (יב) ויאמר להם שמשון אחוד-הנא לכם חידה אם-הגד תגידו אותה לי שבעת ימי המשתה ומצאתם ונתת לי לכם שלשים סדינים ושלשים חלפת בגדים:

(4) שופטים יד, יט

ותצלח עליו רוח ה' וירד אשקלון ויך מהם שלשים איש ויקח את-חליצותם ויתן החליפות למגידי החידה ויחר אפו ויעל בית אביהו:

(5) שופטים טז, ז-כב

(יז) ויצדלה את-כל-לבו ויאמר לה מורה לא-עלה על-ראשי כי-נזיר אלהים אני מבטן אמי אם- גלחתי וסר ממני כחי וחליתי והייתי ככל-האדם: (יח) ותרא דלילה כי-הגיד לה את-כל-לבו ותשלח ותקרא לסרני פלשתים לאמר עלו הפעם כי הגיד לי את-כל-לבו ועלו אליה סרני פלשתים ויעלו הכסף בידם: (יט) ותישנהו על-ברכיה ותקרא לאיש ותגלח את-שבע מחלפות ראשו ותחל לענותו ויסר בחו מעליו: (כ) ותאמר פלשתים עליך שמשון ויקח משנתו ויאמר יצא כפעם בפעם ואנער והוא לא ידע כי ה' סר מעליו: (כא) ויאחזהו פלשתים וינקרו את-עיניו וירידו אותו עזתה ויאסרוהו בנחשתים ויהי טוחן בבית האסורים: (כב) ויחל שער-ראשו לצמח כאשר גלח:

(6) עמוס ב:א

ואקים מבניכם לנביאים ומבחוריהם לנזרים האף איז-זאת בני ישראל נאסד:

(7) רש"י עמוס ב:א

לנזרים - תרגום יונתן למלפין שהיו פרושין מדרכי עם הארץ ועוסקים בתורה אין נזירה בכל מקום אלא ל' פרישה:

(8) אבן עזרא עמוס ב:א

ומבחוריהם - שתולדותם לאהוב התענוג והשמחה קדשתים להוכיחכם ולקדשכם:

2) CH. 13

4 Now therefore beware, I pray thee, and drink no wine nor strong drink, and eat not any unclean thing. 5 For, lo, thou shalt conceive, and bear a son; and no razor shall come upon his head; for the child shall be a Nazirite unto God from the womb; and he shall begin to save Israel out of the hand of the Philistines.' 6 Then the woman came and told her husband, saying: 'A man of God came unto me, and his countenance was like the countenance of the angel of God, very terrible; and I asked him not whence he was, neither told he me his name; 7 but he said unto me: Behold, thou shalt conceive, and bear a son; and now drink no wine nor strong drink, and eat not any unclean thing; for the child shall be a Nazirite unto God from the womb to the day of his death.'...13 And the angel of the LORD said unto Manoah: 'Of all that I said unto the woman let her beware. 14 She may not eat of anything that cometh of the grapevine, neither let her drink wine or strong drink, nor eat any unclean thing; all that I commanded her let her observe.'

3) CH. 14

5 Then went Samson down, and his father and his mother, to Timnah, and came to the vineyards of Timnah; and, behold, a young lion roared against him. 6 And the spirit of the LORD came mightily upon him, and he rent him as one would have rent a kid, and he had nothing in his hand; but he told not his father or his mother what he had done. 7 And he went down, and talked with the woman; and she pleased Samson well. 8 And after a while he returned to take her, and he turned aside to see the carcass of the lion; and, behold, there was a swarm of bees in the body of the lion, and honey. 9 And he scraped it out into his hands, and went on, eating as he went, and he came to his father and mother, and gave unto them, and they did eat; but he told them not that he had scraped the honey out of the body of the lion. 10 And his father went down unto the woman; and Samson made there a feast; for so used the young men to do. 11 And it came to pass, when they saw him, that they brought thirty companions to be with him. 12 And Samson said unto them: 'Let me now put forth a riddle unto you; if ye can declare it me within the seven days of the feast, and find it out, then I will give you thirty linen garments and thirty changes of raiment;

4) CH. 14:19

And the spirit of the LORD came mightily upon him, and he went down to Ashkelon, and smote thirty men of them, and took their spoil, and gave the changes of raiment unto them that declared the riddle. And his anger was kindled, and he went up to his father's house.

5) CH. 16

17 And he told her all his heart, and said unto her: 'There hath not come a razor upon my head; for I have been a Nazirite unto God from my mother's womb; if I be shaven, then my strength will go from me, and I shall become weak, and be like any other man.' 18 And when Delilah saw that he had told her all his heart, she sent and called for the lords of the Philistines, saying: 'Come up this once, for he hath told me all his heart.' Then the lords of the Philistines came up unto her, and brought the money in their hand. 19 And she made him sleep upon her knees; and she called for a man, and had the seven locks of his head shaven off; and she began to afflict him, and his strength went from him. 20 And she said: 'The Philistines are upon thee, Samson.' And he awoke out of his sleep, and said: 'I will go out as at other times, and shake myself.' But he knew not that the LORD was departed from him. 21 And the Philistines laid hold on him, and put out his eyes; and they brought him down to Gaza, and bound him with fetters of brass; and he did grind in the prison-house. 22 Howbeit the hair of his head began to grow again after he was shaven.

6) AMOS 2:11

And I raised up of your sons for prophets, and of your young men for Nazirites. Is it not even thus, O ye children of Israel?...

RASHI: *nezirim*...that they would abstain from normal life and engage in Torah study; *nezirah* always refers to asceticism
IBN EZRA: *your young men*: who naturally enjoy pleasures and rejoicing, I sanctified them to rebuke and sanctify you